

належащи. Прегледана отъ комисията, подробната номенклатура съ 206 номера се препоръчва и за въ бъдеще, съ едно малко изменение въ прегупирането на тия 206 номера въ 18 групи, вмѣсто въ 16.

Освенъ подробната номенклатура съ 206 номера, отъ Института е препоръчана за международна употреба и друга, *кратка* номенклатура (съ 38 номера), съставена възъ основа на сжщитѣ принципи и която се използва при нѣкои по-специални случаи (за месечнитѣ статистики, за статистиката на смъртността по професии и пр.). Съ цель, обаче, да се улесни прилагането на международната номенклатура и въ ония страни, които намиратъ тая кратка номенклатура твърде недостатъчна, но дето не е още възможно да се употреби подробната номенклатура (съ 206 номера), комисията изказва пожелание да бжде изработена и препоръчана една трета (*умалена*, редуцирана) номенклатура, посрѣдна между кратката и подробната, като предлага една такава номенклатура съ 89 номера. Тѣзи две по-съкратени номенклатури сж напълно еднакви по система на подробната, особено умалената номенклатура, която групира 89-тѣ номера, отъ които се състои, въ сжщитѣ 18 групи. Кратката номенклатура, която до сега не се поддаваше напълно на групировката въ 18 групи на подробната номенклатура, е поправена въ новия проектъ на комисията по такъв начинъ, че и тя групира вече въ сжщия редъ причинитѣ на умиранията, като следва сжщото имъ разпредѣление по главни групи.

Въ рапорта на комисията сж приложени още две други *специални* номенклатури, извлѣчени отъ подробната номенклатура, но съставени, чрезъ подраздѣляне на нѣкои отъ нейнитѣ 206 номера, по начинъ, щото тия номенклатури да се използватъ при изработване статистикитѣ за смъртността и за заболеваемостта на опредѣлени групи социални маси (общезития), като, напр., войската и военната флота, работничеството и пр., и съ огледъ, щото тѣзи статистики да бждатъ сравняеми помежду си и съ статистикитѣ, изработвани за всичкото население на страната. Тия специални номенклатури се препоръчватъ за медицинската статистика на сухопътнитѣ армии и на военната марина, за статистиката на работническитѣ злополуки и на произшествията и други подобни.

По доклада на *Huber'a* станаха разисквания, които завършиха съ възприемане предложениѣ отъ смѣсената комисия резолюции съ нѣкои малки поправки. Сесията изказа пожелание, щото статистикитѣ за причинитѣ на умиранията да се изработватъ въ по-раздробени възрастни групи и препоръчва да се възприематъ поне следнитѣ групи: до 1 година, 1 до 4 год., 5 до 14, 15 до 19 (а не 5 до 19 год., както бѣ до сега), 20 до 39, 40

до 59, 60 и повече, когато не е възможно да се групиратъ умрѣлитѣ лица въ 10 или 5-годишни групи.

Въ резолюциитѣ се посочва между другото, че сравняемостта на носологичнитѣ статистики би много спечелила, ако се постигне едноформено редактиране на въпроситѣ относно причинитѣ на умиранията въ издаванитѣ отъ лѣкарнитѣ свидетелства за смъртъ, и като първа стѣпка въ това направление се препоръчватъ следнитѣ въпроси:

- 1) прѣка причина на смъртта;
- 2) предшестваци (антеседентни) причини, свързани съ прѣжитѣ причини;
- 3) съпжтстващи (конкомитантни) причини, несвързани прѣко съ горнитѣ, и обстоятелства, заслужващи да бждатъ отбелязани.

Освенъ това, изказва се пожелание да се изработятъ правила, по които да се прави изборъ на оная отъ нѣколкото едновременно посочени причини, като предизвикали смъртта, която ще служи за основа на статистиката, и се подчертава решението отъ 1913 год., щото въ статистикитѣ да се прави разграничение на причинитѣ на умирания констатирани: а) отъ лѣкуващия лѣкаръ, б) отъ другъ лѣкаръ, който е само прегледалъ трупа на умрѣлия следъ смъртта (мъртвопровѣрителъ — частенъ лѣкаръ или такъвъ на службата), в) отъ всѣко друго лице.

Всички тия резолюции \*) бидоха приети отъ общото събрание.

**2. Статистика на голѣмитѣ градове.** — И този е единъ отъ въпроситѣ, които отдавна занимаватъ Института. Още на Петербургския статистически конгресъ въ 1872 год. е било направено предложение да се публикува статистически годишникъ на голѣмитѣ градове, чието редактиране е било възложено на берлинското и будапещенското комунални статистически бюра. Въ 1876 г. директорътъ на будапещенското бюро *Körösy* е публикувалъ въ два тома първия *Статистически годишникъ на голѣмитѣ градове*, — първиятъ томъ съдържа сведения за населението, вториятъ — за общинскитѣ финанси. Въ края на XIX вѣкъ подобни градско-общински годишници сж публикувани и въ други страни (Германия, Италия и Австрия). На сесията въ Копенхагенъ въ 1907 год. въпросътъ се подема наново и на тогавашния директоръ на Будапещенското градско статистическо бюро *Dr Gustav Thirring* се възлага да редактира годишника. Такъвъ бѣ публикуванъ презъ 1913 год. на разсъски на града Будапеща и представенъ на сесията на Института въ Виена. Тогава се учредява една постоянна комисия отъ членове на М. С. И., която да продѣлжи да се грижи за редактирането на Годишника, който се е предпола-

\*) Гледай за подробности въ кн. 6—7, год. XIII (юний—юлий, 1928 г.) на *Известия на Дирекцията на народното здраве*, стр. 255—257.